
Onderwerp Jaarverslagen Leerplicht en Doorstroompunt (RMC)

Zaaknummer		Teammanager	Chantal Strous
B & W datum	19 december 2023	Afdeling/Team	Maatschappelijke Ontwikkeling
Naam steller	Nadine Hamers	Portefeuillehouder	Daan Janssen

Besproken met portefeuillehouder

Ja, met Daan Janssen op 11 december 2023

Openbaarheid

Ja, per direct.

Bevoegd orgaan

B en W

Ter kennisname aanbieden aan Commissie Leven en Raad

ADVIES

1. Het jaarverslag Leerplicht schooljaar 2022/2023 vast te stellen.
2. Het jaarverslag Doorstroompunt (RMC) schooljaar 2022/2023 vast te stellen.

Inleiding

Volgens Artikel 25, lid 1 van de leerplichtwet 1969 dienen burgemeester en wethouders jaarlijks een verslag uit te brengen over het gevoerde leerplichtbeleid in het afgelopen schooljaar. Met het voorliggende verslag over het schooljaar 2022-2023 wordt hieraan voldaan.

De gemeente Venray is tevens uitvoerder van het Doorstroompunt (voorheen RMC) voor de gemeenten Bergen, Gennep, Horst aan de Maas en Venray. Leerplicht en het Doorstroompunt zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Daarom wordt het verslag over de inzet van het Doorstroompunt jaarlijks gecombineerd met het leerplichtverslag.

Beoogd resultaat

Het voldoen aan de wettelijke verplichting om jaarlijks een verslag uit te brengen over het gevoerde leerplichtbeleid in het afgelopen schooljaar.

Argumenten

1.1 Het jaarverslag geeft invulling aan de wettelijke verplichting.

Met dit jaarverslag wordt invulling gegeven aan de verplichting die voortkomt uit de Leerplichtwet.

2.1 Het jaarverslag geeft inzage in de resultaten en ontwikkelingen.

Door het uitbrengen van het jaarverslag worden B&W, de gemeenteraad, scholen en andere ketenpartners geïnformeerd over:

- de ingezette acties om verzuim en voortijdig schoolverlaten terug te dringen;
- de resultaten van deze inzet over het afgelopen schooljaar;
- de ontwikkelingen en speerpunten voor schooljaar 2023-2024 en verder.

Kanttekeningen of risico's

1.1 Het aanbieden van het verslag Leerplichtwet dient voor 1 oktober te gebeuren.

Volgens artikel 25, lid 1 van de Leerplichtwet 1969 dient het jaarverslag over het voorgaande schooljaar jaarlijks vóór 1 oktober aan de raad te worden aangeboden. Vanwege de mogelijkheid voor scholen om voortijdig schoolverlaters van het afgelopen schooljaar tot 1 oktober te melden, is het niet mogelijk om het jaarverslag voor 1 oktober vast te laten stellen.

Communicatie

Na vaststelling door het college wordt het jaarverslag ter informatie toegezonden aan alle scholen in (de regio) Venray en andere ketenpartners. De bedoeling van het jaarverslag is om op een laagdrempelige wijze de communicatie aan te gaan met scholen en ketenpartners. Daarnaast wordt het jaarverslag ook digitaal verspreid en gepubliceerd op de website van de gemeente Venray.

Financiële gevolgen

De kosten voor vormgeving van beide jaarverslagen bedragen tussen de €700,00 en €800,00 excl. BTW. Deze kosten worden voor de helft gedekt uit het regionale Doorstroompunt budget (64625/43470). De andere helft wordt gedekt uit het uitvoeringsbudget van de Leerplichtwet (64647/43751).

Vervolgtraject besluitvorming

N.v.t.

Evaluatie

N.v.t.

Bijlagen

1.1 Jaarverslag Leerplicht schooljaar 2022/2023

1.2 Jaarverslag Doorstroompunt (RMC) schooljaar 2022/2023

Naslagwerk

N.v.t.

Jaarverslag
Leerplicht

2022 - 2023

VOORWOORD

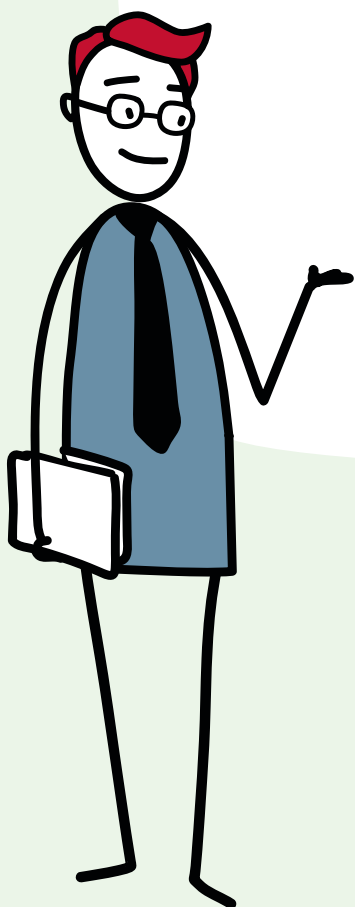
In dit jaarverslag presenteer ik u de resultaten van de inzet van onze leerplichtambtenaren in het schooljaar 2022-2023.

U krijgt daarmee een beeld van de activiteiten van de leerplichtambtenaren. Zij zetten zich elke dag in om schoolverzuim en thuiszitten tegen te gaan, schooluitval te voorkomen en jongeren te begeleiden naar een positieve, zelfstandige toekomst.

Ik wens u veel leesplezier.

Daan Janssen

Wethouder onderwijs gemeente Venray

Doelgroep van de Leerplichtwet

In de Leerplichtwet zijn de leer- en de kwalificatieplicht geregeld. De wet is bedoeld om het recht op onderwijs te garanderen voor alle kinderen en jongeren in Nederland. Onderwijs en een startkwalificatie (minimaal diploma havo, vwo of mbo niveau 2) vergroten de kansen op de arbeidsmarkt. De totale doelgroep voor de leerplichtambtenaren in Venray zijn 5.512 leerlingen.

Leerplicht 5 tot 16 jaar

Kinderen mogen vanaf vier jaar naar school. Vanaf vijf jaar hebben kinderen de plicht om naar school te gaan. Kinderen zijn leerplichtig tot en met het schooljaar waarin ze 16 jaar worden. Ouders of verzorgers van het kind zijn verantwoordelijk voor de schoolinschrijving. Ze moeten erop toezien dat hun kind naar school gaat en verantwoording afleggen als hun kind verzuimt.

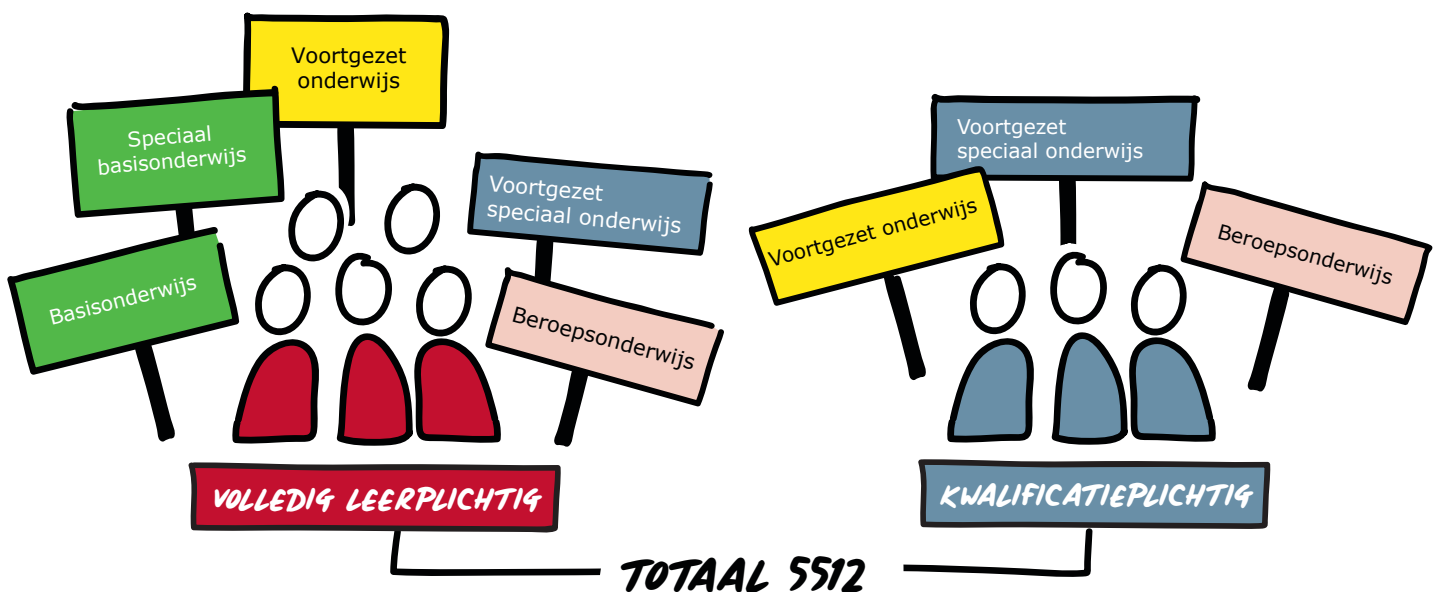
Kwalificatieplicht 16 tot 18 jaar

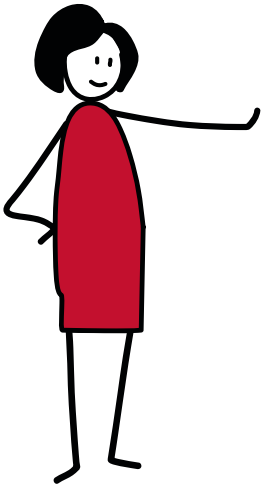
Met de kwalificatieplicht wordt de leerplicht verlengd tot de dag dat de jongere een startkwalificatie heeft gehaald, of tot de dag dat de jongere 18 jaar wordt. Een startkwalificatie is minimaal een mbo-diploma niveau 2 of een havo- of vwo-diploma. De kwalificatieplicht verplicht alle jongeren een volledig

onderwijsprogramma te volgen. Dit betekent niet altijd vijf dagen per week in de schoolbanken; het is ook mogelijk om met combinaties van leren en werken aan de kwalificatieplicht te voldoen. Een voorbeeld is de beroepsbegeleidende leerweg in het mbo. De kwalificatieplicht geldt alleen voor jongeren van de praktijkschool en het voortgezet speciaal onderwijs als zij een uitstroomprofiel onderwijs hebben.

Ten slotte wordt in de Leerplichtwet ook vastgelegd op welke gronden ouders/verzorgers een beroep kunnen doen op vrijstelling van de leerplicht en onder welke omstandigheden ouders/verzorgers extra verlof voor hun schoolgaande kind kunnen aanvragen.

Venrayse leerlingen

Schoolverzuim naar soort

Een van de belangrijkste taken van team Leerplicht is het terugdringen of beëindigen van schoolverzuim. Schoolverzuim kan namelijk een voorbode zijn van voortijdig schoolverlaten. Het is Leerplicht er dan ook alles aan gelegen om in een zo vroeg mogelijk stadium het verzuim te stoppen. De leerplicht onderscheidt verschillende soorten verzuim.

Absoluut verzuim

Een leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling staat niet ingeschreven op een school of instelling.

Relatief verzuim

Een leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling staat ingeschreven bij een school of instelling, maar bezoekt deze niet of niet regelmatig. Bijvoorbeeld leerlingen die herhaaldelijk te laat komen, spijbelen of twijfelachtig/zorgelijk ziek zijn.

Luxe verzuim

Ouders houden hun kinderen zonder toestemming buiten de schoolvakantie van school. Bijvoorbeeld om ze mee te nemen op vakantie. Voor verlof tot tien dagen ligt de beslissingsbevoegdheid bij de school. Bij meer dan tien dagen beslist de leerplichtambtenaar over verlof.

In het schooljaar 2022-2023 zijn er 251 verzuimmeldingen gedaan bij Leerplicht Venray. In 2021-2022 waren dat er 130, in 2020-2021 waren dat 125 meldingen en in 2018-2019 174. Er is hierin een goede samenwerking met scholen. Het verhoogde aantal meldingen heeft ermee te maken dat in schooljaar 2021-2022 het voor scholen lastiger was om daadwerkelijk te controleren op aanwezigheid (thuisonderwijs in verband met de coronapandemie). Daarnaast wordt er door scholen adequater gehandeld op afwezigheid. De meldingen worden tijdig gedaan.

We signaleren dat er op het ongeoorloofde verzuim gemonitord en geanticipeerd wordt. Hierin werken de scholen, jeugdgezondheidszorginstellingen en gemeenten samen om snel problematiek te herkennen en een passende oplossing te bieden.

Van de absoluut verzuim-leerlingen heeft Leerplicht een groot aantal in behandeling gehad. Veel absoluut verzuimmeldingen zijn administratieve meldingen waarbij de leerlingen feitelijk wel op school zitten, maar dit nog niet goed verwerkt is in de systemen. Soms zijn ouders nog zoekende naar een juiste school, omdat ze hier net waren komen wonen. Deze ouders en leerlingen zijn ondersteund in het vinden

Schoolverzuim naar soort	
Typering	2022-2023
Absoluut verzuim	74
(Speciaal) basisonderwijs	9
Voortgezet speciaal onderwijs	1
Voortgezet onderwijs	6
Middelbaar beroepsonderwijs	7
Geen onderwijs	51
Luxe verzuim	25
(Speciaal) basisonderwijs	23
Voortgezet speciaal onderwijs	1
Voortgezet onderwijs	1
Middelbaar beroepsonderwijs	0
Geen onderwijs	0
Relatief verzuim	152
(Speciaal) basisonderwijs	9
Voortgezet speciaal onderwijs	9
Voortgezet onderwijs	83
Middelbaar beroepsonderwijs	51
Geen onderwijs	0

van een passende onderwijsplek. Gemiddeld kent Venray jaarlijks 10 tot 20 absoluut verzuimers. Deze zijn in beeld bij Leerplicht en worden zoveel mogelijk teruggeleid naar school, mogelijk in een combinatie met zorg. In een enkel geval wordt bij constatering van absoluut verzuim een vrijstelling verleend vanuit de Leerplichtwet (artikel 5a op grond van lichamelijke of psychische ongeschiktheid of artikel 5c onderwijs in buitenland). De aanpak van absoluut verzuim gebeurt in nauwe samenwerking met het onderwijs, de zorgpartners, ouders en de betreffende leerling. Afgelopen schooljaar is het absoluut verzuim een stuk hoger dan voorgaande jaren. Dat heeft alles te maken met de vluchtelingen in Oekraïne. Zij worden vanuit de BRP (Basis Registratie Personen) gekoppeld aan ons schoolsysteem. Door diverse omstandigheden hebben deze kinderen niet direct onderwijs gevolgd na inschrijving bij het BRP.

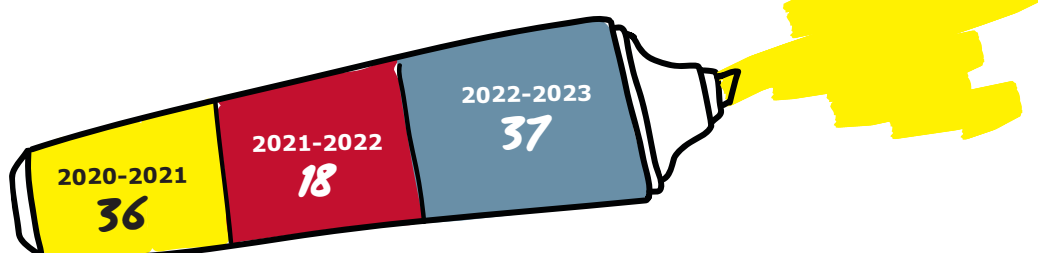
Vrijstellingen

Ouders kunnen een beroep doen op vrijstelling van leerplicht. Hun kind hoeft dan niet naar school. Vanuit de Leerplichtwet zijn deze onderverdeeld in verschillende categorieën:

- artikel 5a: leerlingen die door een zware lichamelijke of psychische beperking niet naar school kunnen;
- artikel 5b: vrijstelling van inschrijving om richtingsbezwaaar;
- artikel 5c: inschrijving bij buitenlandse school;
- artikel 15: vrijstelling wegens het volgen van ander onderwijs.

In de gemeente Venray waren er in het schooljaar 2022-2023 37 kinderen met een vrijstelling, in 2021-2022 waren dat 18 kinderen, tegenover 36 in 2020-2021.

Afgelopen schooljaar is het aantal vrijstellingen tegenover het schooljaar daarvoor een stuk hoger. Dat lijkt tweeledig. Enerzijds merken de leerplichtambtenaren en scholen dat er sprake is van complexere problematiek. Anderzijds was er een terugloop in 2021-2022 door de coronapandemie. Leerlingen die thuis, in hun veilige omgeving achter de laptop, onderwijs konden volgen, vonden dat terugkomen in de schoolse setting weer lastiger. Waar er thuis geen vrijstelling benodigd was, was dat wel benodigd bij het terugkeren naar school.

Thuiszitters

In het kader van de Aanpak voorkomen voortijdig schoolverlaten (vsv) en de invoering van passend onderwijs hebben thuiszittende kinderen en jongeren zowel landelijk als in de regio Limburg-Noord grote aandacht.

Een thuiszitter is een leerling die ingeschreven staat op school, maar langer dan vier weken geen onderwijs volgt.

Als een leerling een vrijstelling heeft, bijvoorbeeld omdat hij of zij in een zorgtraject zit, is geen sprake van een thuiszitter. De scholen, Leerplicht en de samenwerkingsverbanden primair onderwijs en voortgezet onderwijs werken samen om het aantal thuiszitters verder terug te dringen.

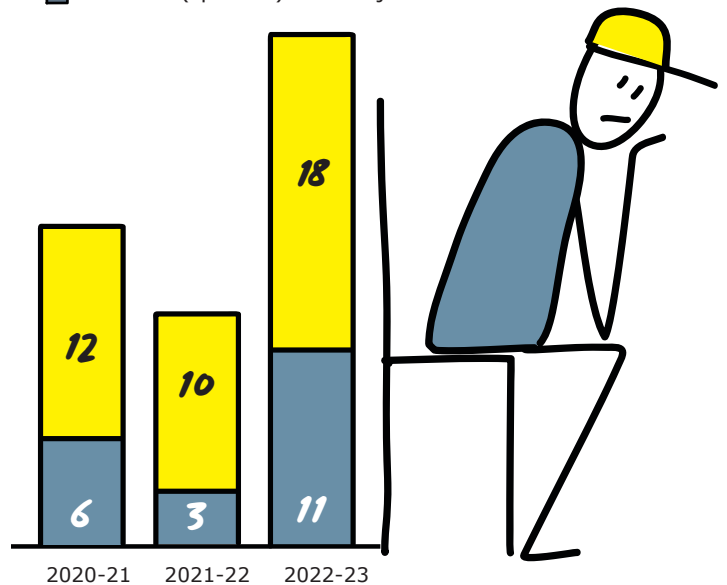
Totaal thuiszitters

In het schooljaar 2022-2023 waren er in totaal 29 thuiszitters, tegenover 13 thuiszitters in 2021-2022 en 18 thuiszitters in het schooljaar ervoor. Een deel is wederom te verklaren vanuit Oekraïense kinderen die bij aankomst niet direct onderwijs hebben gevolgd. Rondom de overige thuiszitters is de problematiek divers. Vaak is bij thuiszitters sprake van meervoudige problematiek (hoogbegaafdheid, autisme, systeemproblematiek). Vanuit de (financiële) data zien we ook een toename van kinderen in Jeugdzorg segment 3

(schoolvervangende dagbesteding/dagbehandeling). Daarnaast geven scholen aan een grotere complexiteit te zien in de problematiek van deze kinderen. Financieringsstromen onderwijs versus zorg zijn niet/onvoldoende op elkaar afgestemd. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft onderwijs/zorgconsulenten in het leven geroepen om hierin mee te denken met onderwijs/zorg/leerplicht/ouders.

Thuiszitters

- Voortgezet (speciaal) onderwijs
- Primair (speciaal) onderwijs

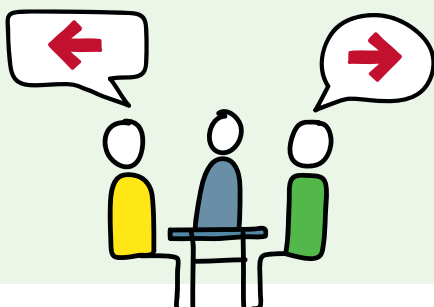

Passende oplossing

De aanpak van thuiszitters betreft vaak complexe problematiek. Zeker wanneer er sprake is van psychiatrische problemen en wachtlijsten binnen de Geestelijke Gezondheidszorg. Belangrijk bij de aanpak van thuiszitters is het achterhalen van de achterliggende reden van het schoolverzuim. Achter het verzuim kan namelijk zorgwekkende problematiek

schuilgaan. Nauwe samenwerking tussen school, leerplicht en jeugdzorg is en blijft hierbij essentieel om het aantal thuiszitters terug te dringen.

Voor alle thuiszitters wordt gestreefd naar het vinden van een passende oplossing. Hoe lang een thuiszitter gemiddeld thuis zit is zeer divers. Dit varieert van enkele weken tot zelfs jaren, afhankelijk van de aard van de problematiek. Voor de meeste thuiszitters is een onderwijs-zorgarrangement nodig waardoor het voor deze leerlingen weer mogelijk werd (deeltijd) onderwijs te volgen, naast de inzet van zorg. Voor een enkele thuiszitter is een vrijstelling verleend wanneer zorg voorliggend was en deelname aan onderwijs (nog) niet haalbaar.

De rol van de leerplichtambtenaar

De Inspectie van het Onderwijs ziet toe op de onderwijskwaliteit van scholen, de leerplichtambtenaren zien toe op het verzuimbeleid en het schoolverzuim. Zo zijn scholen verplicht bij de leerplichtambtenaar te melden als leerlingen zonder geldige reden niet op school zijn of zich twijfelachtig ziekmelden. Ook zijn scholen verplicht passend onderwijs aan te bieden en een andere school te vinden als de leerling niet op hun school kan blijven.

Scholen in de gemeente Venray hebben een vaste leerplichtambtenaar die aan hen gekoppeld is. Deze leerplichtambtenaar onderhoudt contact met de school en geeft informatie en advies. De leerplichtambtenaar vervult verschillende rollen.

Leerplichtambtenaar als bemiddelaar

Leerplichtambtenaren worden regelmatig benaderd door scholen, maar ook door ouders voor bemiddeling in verschillende situaties. Dit varieert van een bemiddelingspoging bij een conflict tussen school en ouders tot aan het verwijderen van een leerling of de overstap naar een andere school. Leerplichtambtenaren hebben hierbij voornamelijk een regierol. 71% van

de werkzaamheden (177 werkprocessen) van de leerplichtambtenaar bestaat uit de aanpak rondom relatief en luxe verzuim.

Steeds meer wordt ingezet op het belang van vroegsignalering: het bieden van de juiste hulp aan jongeren en het netwerk rondom jongeren in een vroeg stadium. Verzuim (of uiteindelijk zelfs schooluitval) voorkomen is immers beter dan genezen. Tijdens het schooljaar 2022-2023 zijn 73 zorgprocessen in behandeling genomen. Dit is 29% van alle werkprocessen. Bij deze zorgprocessen staat voorkomen van verzuim en/of uitval van jongeren in samenwerking met de zorgpartners centraal.

Overzicht werkprocessen leerplicht 2022-2023

- Absoluut verzuim
- Relatief en luxe verzuim
- Vrijstelling van inschrijving
- Dreigende verwijdering (*school geeft aan leerling waarschijnlijk te gaan verwijderen*)
- Zorg

**TOTAAL
361**

Leerplichtambtenaar als handhaver

Als een jongere of (één van) de ouders zich niet houdt aan de leerplicht, kan de leerplichtambtenaar een proces-verbaal opmaken. Een proces-verbaal is het officiële schriftelijke verslag dat de leerplichtambtenaar maakt na een onderzoek en verhoor. Daarin staat bijvoorbeeld met wie er is gesproken, wat er is gezegd of afgesproken en waarom er is verzuimd. Afhankelijk van het soort verzuim, het aantal uren en de situatie, kan het proces-verbaal worden opgestuurd naar stichting Halt of naar het Openbaar Ministerie. Het Leerplicht Casusoverleg (LPCO) bespreekt vervolgens het proces-verbaal en welk strafrechtelijk traject er wordt ingezet. In dit overleg participeren de officier van justitie, de Raad voor de Kinderbescherming, jeugdreclassering en de leerplichtambtenaar. De Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) is hierin leidend. Verderop in dit verslag wordt de MAS nog uitgelegd.

In het schooljaar 2022-2023 zijn 11 processen-verbaal afgehandeld. 5 vanwege relatief verzuim, 4 vanwege luxe verzuim (bij recidive na waarschuwing) en 3 verwijzingen naar stichting HALT. Vaak wordt bij een proces-verbaal bij relatief verzuim verplichte hulpverlening opgelegd en bij luxe verzuim een geldboete. Het aantal processen-verbaal daalt

al jaren. Dit komt omdat we steeds meer naar een passende oplossing in de hulpverlening zoeken. Hulpverlening is voorliggend aan het opmaken van een proces-verbaal. Pas als ouders/jongere geen vrijwillige hulpverlening accepteren of onvoldoende meewerken hieraan, wordt een proces-verbaal opgemaakt. Ook hier is de MAS leidend.

Bieden van maatwerk

Het aantal casussen met meervoudige en complexe problematiek neemt toe, waardoor het bieden van maatwerk steeds belangrijker wordt. Samenwerking tussen onderwijspartners, andere (zorg)partners en gemeente is en blijft hierbij van belang. Per casus moet naar een passende oplossing worden gezocht, die niet altijd binnen de wettelijke kaders ligt.

Een goed voorbeeld van een maatwerkoplossing is het onderwijs-zorgarrangement bij boerderij Vorster Hand in Sevenum. Hier volgen leerlingen van het vmbo en mbo in een buitenschoolse setting onderwijs gecombineerd met intensieve maatwerkbegeleiding vanuit de jeugdhulp en arbeidstraining. Doel is terugkeer naar het voortgezet onderwijs of het behalen van een entree-opleiding.

Trends en ontwikkelingen

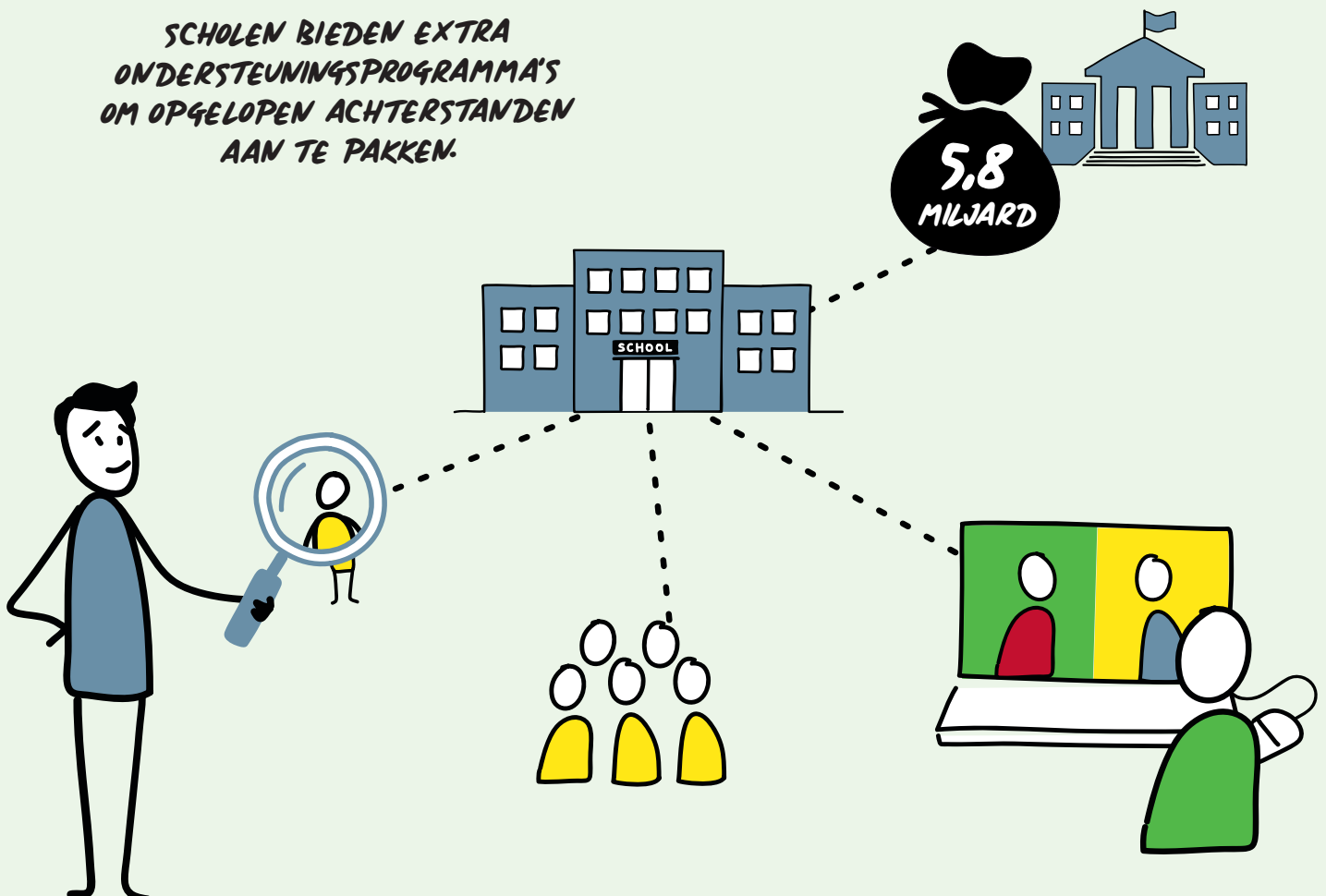
Nationaal programma onderwijs

Door de coronapandemie is er bij veel leerlingen een vertraging op hun individuele leerlijn ontstaan ten opzichte van andere schooljaren. Het gaat niet alleen om een vertraging in de cognitieve ontwikkeling, maar ook in sociaal-emotionele en executieve ontwikkeling. Hierdoor is de kansongelijkheid in het onderwijs toegenomen. Om de vertraging voor leerlingen en onderwijs het hoofd te bieden is het Nationaal Programma Onderwijs in het leven geroepen. Het Rijk stelt hiervoor een budget van € 8,5 miljard beschikbaar, waarvan € 5,8 miljard voor het funderend onderwijs. Het Rijk heeft effectieve kansrijke interventies in kaart gebracht om op school-, groeps- en leerlingenniveau vertragingen aan te pakken. Dit is de menukaart waaruit scholen interventies kunnen

kiezen. Deze interventies zijn verdeeld over zes categorieën.

De opgelopen achterstanden liggen voornamelijk op cognitief en sociaal-emotioneel niveau, waardoor er tussen de scholen in de gekozen interventies een overlap te zien is. Zo zetten de meeste scholen in op meer onderwijs om bij leerlingen kennis en vaardigheden bij te spijkeren. Ook zetten scholen in op metacognitie om het zelfregulerend leren van hun leerlingen te bevorderen. Daarnaast wordt er ingezet op professionalisering van leerkrachten, onder andere via coaching en inzet op sport/gym, cultuur, drama, muziek en spel om de sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen te stimuleren.

**SCHOLEN BIEDEN EXTRA
ONDERSTEUNINGSPROGRAMMA'S
OM OPGELOPEN ACHTERSTANDEN
AAN TE PAKKEN.**

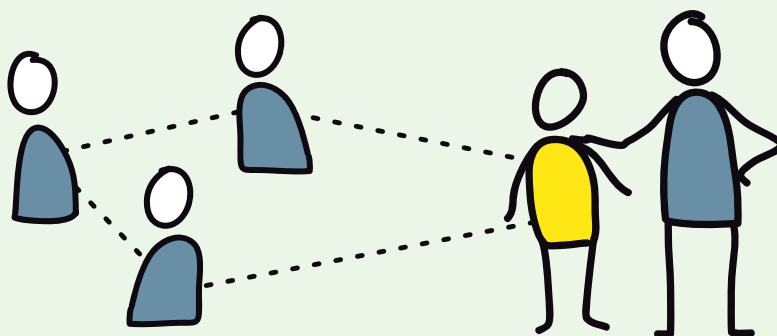
MAS; Methodische Aanpak Schoolverzuim

In de MAS staat de Gezamenlijke visie van ketenpartners Ingrado, Stichting Halt, het Openbaar Ministerie (OM) en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). Zij hebben – in samenspraak met het ministerie van Justitie&Veiligheid– deze Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) ontwikkeld vanuit de volgende gedeelde visie:

- Het doel van de aanpak is terug-/toeleiding naar een passend onderwijsprogramma,
- Vroegtijdige inzet van (jeugd)hulp bij verzuim staat voorop,
- Ketensamenwerking draagt bij aan een effectieve aanpak van schoolverzuim,
- De aanpak is licht waar het kan en zwaar(der) waar het nodig is (maatwerk),
- Schakelrol voor leerplichtambtenaar in brede keten van schoolverzuim

**OM HET 'VOLGEN VAN ONDERWIJS'
VOOR ZO VEEL MOGELIJK KINDEREN
TE REALISEREN
IS EEN GECOORDINEERDE EN
OPTIMALE INZET VAN
ALLE BETROKKEN KETENPARTNERS
VEREIST.**

Om het 'volgen van onderwijs' voor zo veel mogelijk kinderen te realiseren is een gecoördineerde en optimale inzet van alle betrokken ketenpartners in het sociaal domein en/of de jeugdstrafrechtketen (scholen, gemeenten, RvdK, stichting Halt, politie, gemeentelijke jeugdhulp (wijkteams e.d.), Inspectie van het Onderwijs, OM, rechter) vereist. De leerplichtambtenaar vervult in deze gezamenlijke aanpak van schoolverzuim een schakelrol en neemt het initiatief voor een adequaat vervolg op verzuimmeldingen. Dit gebeurt in overleg met de ketenpartners. De leerplichtambtenaar start een verzuimonderzoek zodra verzuim gemeld is en monitort het vervolg. Afspraken over de regie worden lokaal gemaakt. Afhankelijk van de achterliggende redenen en het soort verzuim kunnen verschillende routes worden gevolgd. Terug- of toeleiding naar een passend onderwijsprogramma staat in elke route centraal. Uiteindelijk gaat het om het recht op onderwijs van de jongere en het gezamenlijk met de ketenpartners streven naar één kind, één gezin, één plan.

Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS)

EEN GEZAMENLIJK PLAN VOOR IEDER KIND

Ingrado, Stichting Halt, het OM en de Raad voor de Kinderbescherming hebben de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) ontwikkeld vanuit de volgende gedeelde visie:

- I** Het doel van de aanpak is terug-/toeleiding naar een passend onderwijs-programma
- II** Vroegtijdige inzet van (jeugd)hulp bij verzuim staat voorop
- III** Ketensamenwerking draagt bij aan een effectieve aanpak van schoolverzuim
- IV** De aanpak is licht waar het kan en zwaar(der) waar het nodig is, maatwerk dus

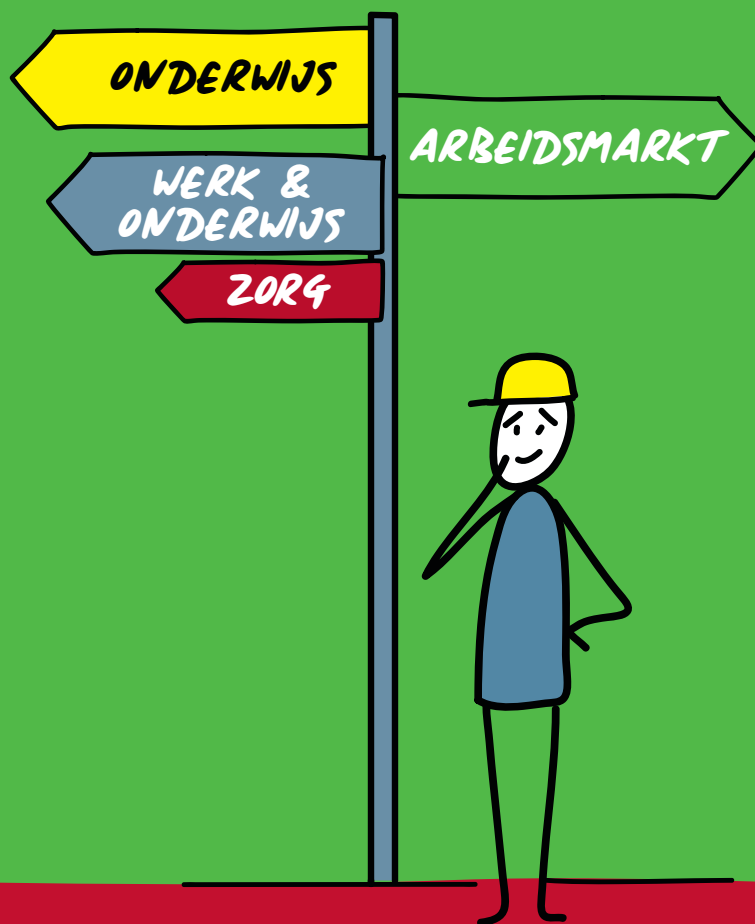

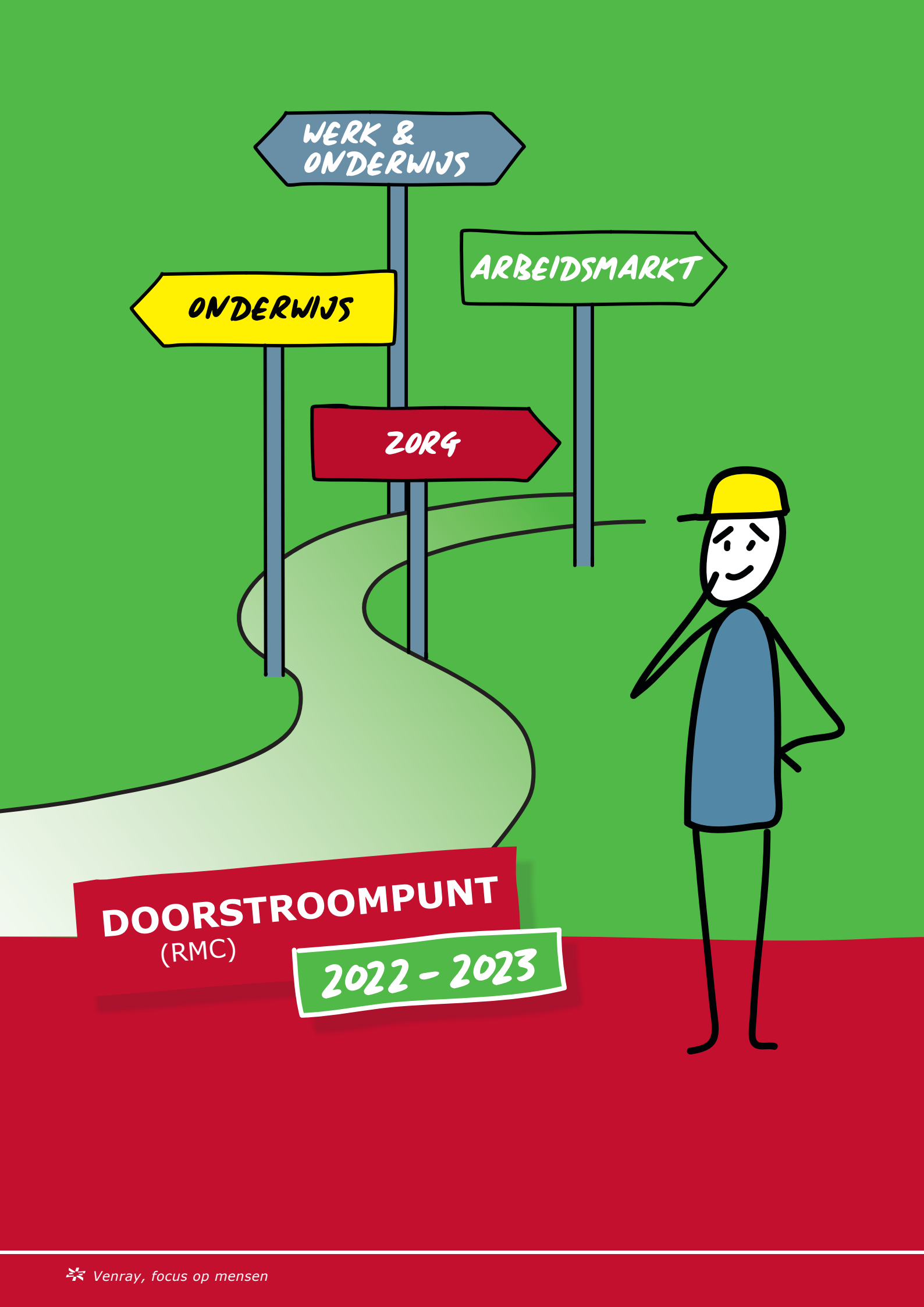
'PAS TOE OF LEG UIT'

Afwijken van de MAS? Dat kan, mits gemotiveerd. Maatwerk is van belang. Vroegtijdig ingrijpen met een zware interventie kan nodig zijn om een opeenstapeling van verzuim en problemen te voorkomen. Ook in dat geval doorloopt u de 5 fasen van methodisch handelen.

DE LEERPLICHTAMBTENAAR

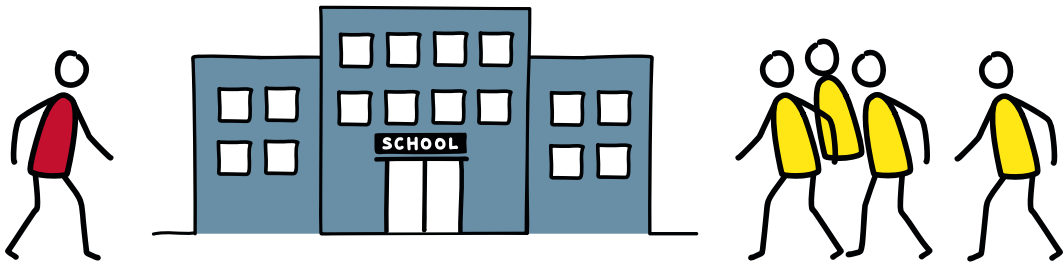
- vult de schakelrol voor gecoördineerde en optimale inzet van alle betrokken ketenpartners.
- neemt het initiatief voor een adequaat vervolg op de verzuimmeldingen. Dit gebeurt in overleg met de ketenpartners en vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid.
- start een verzuimonderzoek bij het constateren van gemeld verzuim en monitort het vervolg. Afspraken over de regie worden lokaal gemaakt.

DOORSTROOMPUNT
(RMC)

2022 - 2023

VOORWOORD

In dit jaarverslag presenteer ik u de resultaten van de inzet van ons Doorstroompunt (voorheen Regionale Meld- en Coördinatiefunctie) in het schooljaar 2022-2023.

U krijgt daarmee een beeld van de activiteiten van de Doorstroomcoaches (RMC-trajectbegeleiders). Zij zetten zich elke dag in om schoolverzuim en thuiszitten tegen te gaan, schooluitval te voorkomen en jongeren te begeleiden naar een positieve, zelfstandige toekomst.

Ik wens u veel leesplezier.

Daan Janssen

Wethouder onderwijs gemeente Venray

Doelgroep van het Doorstroompunt (RMC)

Het doel van het Doorstroompunt is het scheppen van voorwaarden voor jongeren om de voor hen hoogst haalbare en meest passende onderwijs- en/of arbeidsmarktpositie te bereiken. Het gaat om jongeren tot 23 jaar.

De doelgroep van het Doorstroompunt omvat twee onderdelen:

- Taken die wettelijk vastgelegd zijn rondom Voortijdig Schoolverlaters (VSV),
- Het behandelen van verzuimmeldingen van jongeren in de leeftijd van 16 tot 23 jaar.

Vastgelegde taken vanuit de wetgeving:

- Een sluitende melding en registratie van alle jongeren tussen 18 en 23 jaar die niet op school zitten en nog geen startkwalificatie behaald hebben (minimaal een diploma op havo/vwo of mbo-niveau 2).
- Benaderen en zorgdragen voor begeleiding van jongeren die zijn uitgevallen, gericht op terugleiden naar school, naar werk of een combinatie daarvan.
- Coördineren en initiëren van samenwerking tussen alle belangrijke partijen die te maken hebben met deze jongeren en het onderhouden van dit netwerk.

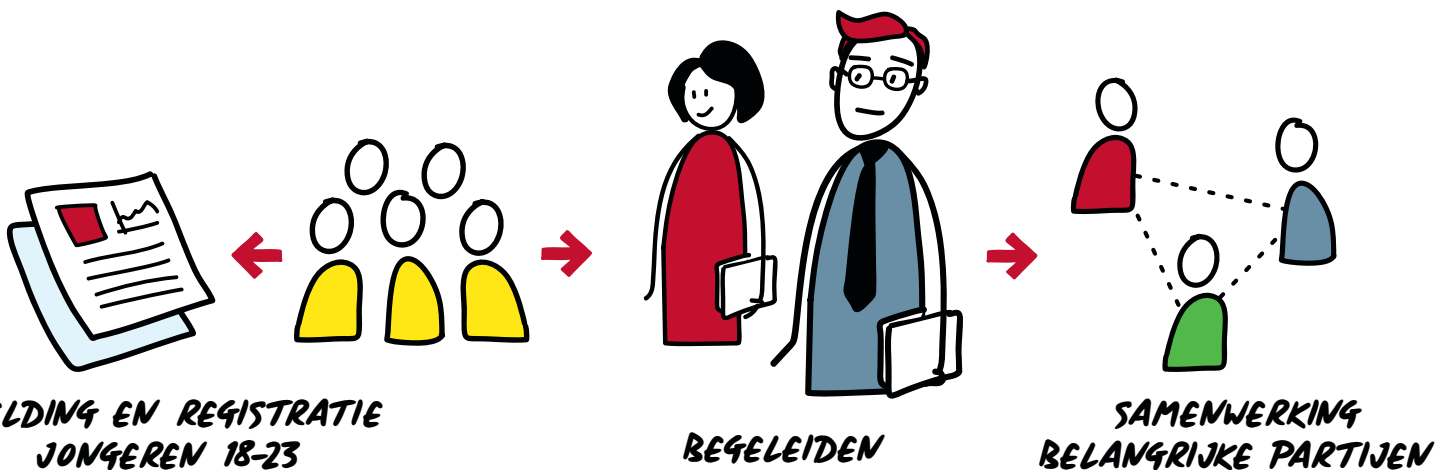
In de subregio Venray behoren ook de kwalificatieplichtige leerlingen (16- en 17-jarigen) op het mbo tot de verantwoordelijkheid van de Doorstroomcoaches. Jongeren worden bij het Doorstroompunt gemeld via DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs), maar kunnen er ook zelf een beroep op doen als zij hulp of advies

willen (bij uitval of dreigende uitval). Daarnaast kunnen ook scholen en/of ouders een beroep doen op het Doorstroompunt wanneer zij zich zorgen maken over een jongere. De Doorstroomcoaches zetten preventief in op jongeren die wel op school zitten, maar mogelijk dreigen uit te vallen of wanneer er sprake is van verzuim.

Het Doorstroompunt Venray maakt deel uit van regio 38: Noord- en Midden-Limburg. Zij voert deze taak uit voor de gemeenten Bergen, Gennep, Horst aan de Maas en Venray. In de tabel hieronder wordt het aantal kwalificatie- en bovenleerplichtige leerlingen per gemeente weergegeven. Vorig jaar bestond de doelgroep in Horst aan de Maas uit 1051 jongeren, in Bergen uit 304 jongeren, in Venray uit 1093 jongeren en in Gennep uit 401 jongeren. Er zijn kleine verschillen in aantallen ten opzichte van voorgaande jaren, met name is er een toename in Horst en in Venray. In beide gemeenten is er een toename van inwoners met een migratieachtergrond, wat toe valt te delen aan de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne in het betreffende schooljaar. Daarnaast hebben beide gemeenten een toename in arbeidsmigratie. Dit zal ook tot uiting komen in de cijfers van dit jaarverslag.

DE DOORSTROOMCOACHES

ZETTEN PREVENTIEF IN OP JONGEREN DIE WEL OP SCHOOL ZITTEN, MAAR MOGELIJK DREIGEN UIT TE VALLEN.

Doelgroep Doorstroompunt 2022 - 2023	Venray	Horst aan de Maas	Bergen	Gennep
Kwalificatieplichtig 16 en 17 jarigen op mbo (waarvan ingeschreven op mbo)	402 (395)	462 (455)	135 (134)	171 (166)
Percentage ingeschreven kwalificatieplichtig	98,3%	98,5%	99,3%	97,1%
Bovenleerplichtig 18 tot 23 jarigen (waarvan ingeschreven op mbo)	723 (485) 67,1%	706 (502) 71,1%	179 (130) 72,6%	289 (176) 60,9%
Totale doelgroep (waarvan ingeschreven)	1125 (880)	1168 (957)	314 (274)	460 (342)

Het Doorstroompunt in beeld

Het doel van het Doorstroompunt is om zoveel mogelijk jongeren via een passend traject alsnog een startkwalificatie te laten behalen. Wanneer dit niet haalbaar is, dan wordt de jongere begeleid naar een meest passende plaats. De begeleiding gebeurt in de vorm van trajectbegeleiding en ondersteuning bij studiekeuze.

De richting van begeleiding is grotendeels in te delen in:

- toeleiding naar onderwijs;
- toeleiding naar werk in combinatie met onderwijs;
- begeleiding richting begeleiding arbeidsmarkt, zoals naar jongerencoaches;
- toeleiding naar zorgpartners of andere passende voorzieningen.

De Doorstroomcoaches werken op basis van verzuim- en vsv-meldingen (voortijdig schoolverlaten) die via DUO automatisch in het Jeugdvolgsysteem worden ingelezen, maar ook via meldingen die worden gedaan vanuit ouders, scholen en leerlingen.

In de subregio Venray behoren ook de kwalificatieplichtige leerlingen (16 en 17-jarigen) op het mbo tot de verantwoordelijkheid van de Doorstroomcoaches. De Doorstroomcoaches zetten preventief in op jongeren die wel op school zitten, maar mogelijk dreigen uit te vallen of wanneer er sprake is van verzuim.

Absoluut verzuim

Een jongere zonder startkwalificatie die niet staat ingeschreven bij een school of instelling.

Relatief verzuim

Een jongere zonder startkwalificatie die staat ingeschreven bij een school of instelling, maar die deze niet of niet regelmatig bezoekt.

Luxe verzuim (niet voor 18+)

Ouders houden hun leerplichtige of kwalificatieplichtige jongeren zonder toestemming buiten de schoolvakantie van school. Bijvoorbeeld om ze mee te nemen op vakantie. Voor verlof tot tien dagen ligt de beslissingsbevoegdheid bij de school. Bij meer dan tien dagen beslist de leerplichtambtenaar over verlof.

Verzuimmeldingen

MBO scholen zijn bij wet verplicht om gebruik te maken van het Digitaal Verzuimloket. Wanneer een student minimaal 16 uur ongeoorloofd verzuimt in vier aangesloten lesweken, moet de school dit binnen 5 dagen melden bij DUO. De melding wordt vervolgens toegewezen aan één van de Doorstroomcoaches die hiermee aan de slag gaat.

Verzuim op het MBO						
Typering	2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19	2017-18
Absoluut verzuim (kwalificatieplichtigen 16+17 jaar)	13	22	23	25	33	40
Luxe verzuim (kwalificatieplichtigen 16+17 jaar)	1	3	2	1	0	5
Relatief verzuim (kwalificatieplichtigen 16+17 jaar)	87	75	125	151	175	156
Verzuim 18+ (bovenleerplichtig 18+)	240	191	188	182	226	286
Overig	43					
Eindtotaal	384	291	338	359	434	487

In de tabel hieronder wordt het aantal verzuim-meldingen naar soort voor kwalificatieplichtigen (16 en 17 jaar) en bovenleerplichtigen (18+) van de laatste jaren weergegeven.

We zien dat er goed op het ongeoorloofd verzuim gemonitord en geanticipeerd wordt. De verzuim-medewerker op het mbo speelt hierin een belangrijk rol. Dit laat zien dat de investering in de samenwerking met onderwijspartners om het verzuim beter in beeld te krijgen resultaten oplevert. Er wordt bij zorgen eerder melding gedaan. Zo proberen we onze werkzaamheden op preventief vlak te blijven vergroten. Een aandachtspunt hierbij blijft wel dat scholen goed moeten blijven melden en registreren.

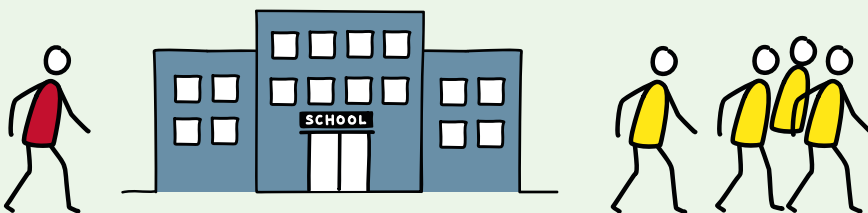
In de tabel is te zien dat het aantal jongeren van 18+ met verzuim hoger is dan een aantal schooljaren ervoor. Mogelijk dat scholen het verzuim lastiger konden bijhouden door de online scholing. Of dat jongeren wel vanachter hun laptop de lessen konden volgen, maar fysiek naar school gaan toch lastiger bleek en zij daardoor nu verzuimen.

Overig: scholen kunnen een melding maken over een jongere waarover zij zich zorgen maken of die veel ziek is, maar niet voldoet aan de criteria om het als één van de verlofsoorten te melden. Door deze melding vanuit scholen kunnen de Doorstroomcoaches preventief schakelen.

VSV-meldingen

Wanneer een jongere zich uitschrijft bij een opleiding, zonder dat deze een startkwalificatie behaald heeft, dan wordt dit via DUO gemeld als een vsv-melding. Hiermee is de jongere nog geen officiële vsv'er. Jongeren die binnen het schooljaar weer terugkeren naar school of voor 1 oktober in het nieuwe schooljaar staan ingeschreven bij een opleiding, worden niet als officiële vsv'ers meegeteld.

In de subregio Venray worden 16- en 17-jarigen op het mbo ook meegenomen in het aantal VSV meldingen. Deze leeftijd behoort normaal gesproken tot de doelgroep van de leerplichtambtenaren. Hier is bewust een keuze voor gemaakt binnen deze subregio, omdat de Doorstroomcoaches vaste gezichten zijn binnen de school en er zo optimaal gebruik kan worden gemaakt van de korte lijntjes.

Nieuwe vsv meldingen schooljaar 2022 - 2023					
	Horst aan de Maas	Bergen (L)	Venray	Gennep	Totaal
Aantal vsv'ers	584	121	603	240	1548

Oorzaak en uitstroom vsv-meldingen

Als een jongere stopt met school en de school schrijft hem of haar uit, ontvangen de Doorstroomcoaches een melding via DUO. Na contact met de jongere wordt de oorzaak van het voortijdig schoolverlaten door de Doorstroomcoach gerapporteerd. In onderstaand overzicht is per gemeente het aantal vsv-meldingen weergegeven, onderverdeeld naar oorzaak.

Onderstaand staat ook de categorie leeg. Doordat we afgelopen schooljaar overgegaan zijn naar een nieuwe versie van het volgsysteem, is bij een aantal jongeren de typering verloren is gegaan. Deze jongeren zijn wel in beeld (geweest) bij de Doorstroomcoaches.

Het aantal definitieve VSV-jongeren van het schooljaar wordt altijd een schooljaar later door DUO bekendgemaakt bij de gemeenten. Vandaar dat er in dit jaarverslag gekeken wordt naar geregistreerde aantallen en niet naar daadwerkelijke VSV'ers. Zodra er een nieuwe vsv-melding binnen komt, gaat het

team Doorstroompunt aan de slag om deze jongere te begeleiden naar school, werk of anders. In onderstaand overzicht is per gemeente weergegeven in welke richting de nieuwe voortijdig schoolverlaters uitstromen.

Een aantal van de jongeren in de categorie "leeg" zijn Oekraïense vluchtelingen, zij zijn in schooljaar 2022-2023 niet benaderd door het Doorstroompunt. Dit had te maken met de onduidelijkheid van de status en de duur van het verblijf.

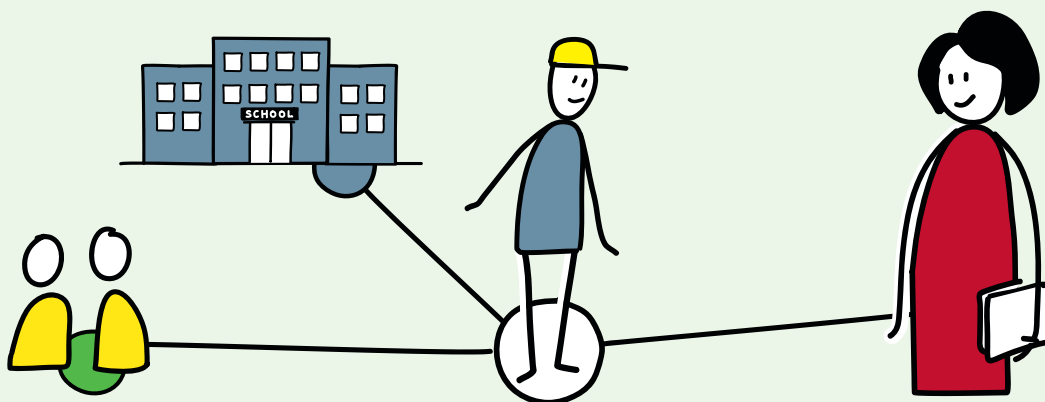
Het Doorstroompunt heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in beter en sneller melden door scholen. Daarnaast werken ze veelal preventief en zijn er goede samenwerkingen met scholen.

Aan de hand van het regionale vsv-programma proberen we schooluitval zoveel mogelijk te voorkomen. In het volgende hoofdstuk leest u meer over deze aanpak.

Nieuwe vsv meldingen onderverdeeld naar oorzaak schooljaar 2022 - 2023 (processen gestart in schooljaar)	
(Oud) VSV	1
Andere reden	28
Arbeidsmarkt	116
Buitenlandse werknemer	158
Geen inschrijving bekend	111
Medisch/psychisch	56
Motivatie problemen	37
Niet achterhaald	60
Opleiding te zwaar	9
Privéproblemen	18
Problemen op school	4
PRO/VSO arbeid/dagbesteding	56
Registratiefout	29
School in buitenland	6
Statushouder	23
Verhuizing	26
Verkeerde opleidingskeuze	36
Vluchteling	32
Oekraïense vluchteling	115
Leeg	627

Nieuwe vsv meldingen onderverdeeld naar uitstroom schooljaar 2021 - 2022	
23 of ouder	41
Anders	47
Buiten de regio verhuisd	71
Detentie	10
Duurzaam werk	429
Hoogst haalbare	44
Inburgeren	57
Intensieve begeleiding	3
Medisch/psychisch	54
Niet bereikbaar	118
Niet kunner	7
Niet willer	29
Opleiding	5
Opleiding (continuering of andere)	92
Overdracht RMC	1
RMC	1
Startkwalificatie	20
Uitkering	57
UWV	3
Wacht op andere opleiding	37
Werk	118
Zorgtaken thuis	1
(leeg)	303

Doorstroompunt in de praktijk

Landelijke doelstellingen

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft de ambitie om het aantal nieuwe vsv'ers van maximaal 25.000 in 2016 terug te brengen tot maximaal 21.000 in 2021, maximaal 20.000 in 2024 tot uiteindelijk maximaal 18.000 in 2026. Ze vraagt hierbij om bijzondere aandacht voor jongeren in een kwetsbare positie en oud vsv'ers.

Sinds 2020 is een nieuwe vsv-aanpak van start gegaan. Deze aanpak bouwt voort op de goede resultaten die de afgelopen jaren zijn bereikt. Het ministerie vraagt specifieke aandacht voor jongeren in een kwetsbare positie. Zij hebben vaak bemiddeling en extra hulp nodig in de overgang van onderwijs naar passend werk en in het vasthouden daarvan.

Financiering

Binnen onze regio werken de Doorstroompunt-gemeenten nauw samen met vo, mbo, pro- en vso-scholen om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan. De school, de gemeente en de scholen en gemeente gezamenlijk ontvangen elk een budget voor de aanpak van vsv:

- De scholen ontvangen rijksmiddelen om voortijdig schoolverlaten binnen de school te voorkomen.
- De gemeente ontvangt rijksmiddelen voor uitvoering van het Doorstroompunt.
- De scholen en gemeente ontvangen gezamenlijk rijksmiddelen om een regionaal vsv-programma met bijbehorende maatregelen op te stellen en uit te voeren.

VSV Programma 2020 – 2024

In de regio Noord- en Midden-Limburg werken onderwijs en gemeenten samen om het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) terug te dringen. Langdurig investeren in jongeren en het verbeteren van hun kansen op het behalen van een startkwalificatie loont, zowel in maatschappelijk opzicht als voor de jongere zelf. Jongeren met een startkwalificatie hebben betere toekomstperspectieven en een sterkere positie op de arbeidsmarkt. Per vier jaar wordt door de regio 38 een VSV-programma opgesteld met regionale maatregelen om het voortijdig schoolverlaten verder terug te dringen. In het regionale programma 2020-2024 worden maatregelen uitgewerkt, die betrekking hebben op:

1. Voorkomen nieuwe voortijdig schoolverlaters
2. Overbelaste jongeren
3. Jongeren in kwetsbare positie

De maatregelen worden ook de komende programmaperiode uitgevoerd binnen het onderwijs, binnen gemeenten of door onderwijs en gemeenten gezamenlijk.

Nieuw is verder dat het ministerie aanvullend vraagt een streefcijfer voor de regio op te stellen, waarmee de landelijke ambitie van maximaal 20.000 nieuwe vsv'ers in 2024 gehaald kan worden.

Extra inzet VSV en voorkomen jeugdwerkloosheid

Een van de maatregelen van het vsv programma 2020 – 2024 is casemanagement.

Deze maatregel bestaat uit extra formatie voor intensivering monitoring, benadering en doorgeleiden, intensivering/uitbreiding preventie (verzuim) en intensivering/uitbreiding curatie (vsv). Curatie betekent het bevorderen van het alsnog behalen van een startkwalificatie.

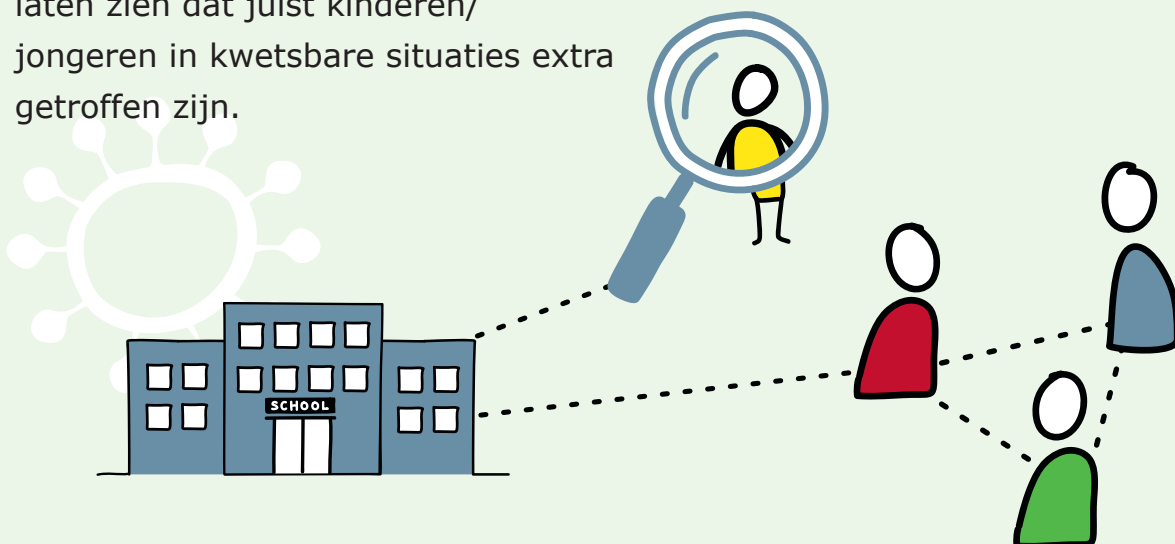
Daarnaast is vsv opgenomen in het uitvoeringskader Sociale Agenda van de provincie Limburg. De vsv-aanpak kent namelijk een gedeeltelijke overlap met doelstellingen van de provincie. De samenwerking richt zich op de reductie van de zogenaamde NEET-jongeren,

het mede uitvoering geven aan 2.000 van de in totaal 8.000 leerwerkplekken, het bevorderen van de implementatie van knooppunten op basis van de M@ZL2 aanpak in het mbo en de verbinding van loopbaan-oriëntatie en -begeleiding in vo, mbo, pro en vso. Tot slot ontvangen we ook extra (corona) middelen van het Rijk om de jeugdwerkloosheid terug te dringen. In Venray is er gekozen voor een integrale aanpak in samenwerking met Participatie rondom zorg en ondersteuning om jongeren zo goed mogelijk te begeleiden terug naar het onderwijs of verder richting de arbeidsmarkt om volledige uitval of een uitkering te voorkomen.

Invloed van het coronavirus

Scholen hebben hard gewerkt om het onderwijs zo goed mogelijk door te laten lopen, op school, via afstandsonderwijs en het opvangen van kwetsbare kinderen. Onderwijs op afstand heeft positieve en negatieve effecten voor kinderen en jongeren gehad. Eerste onderzoeken laten zien dat juist kinderen/jongeren in kwetsbare situaties extra getroffen zijn.

Scholen bieden extra ondersteuningsprogramma's om opgelopen achterstanden aan te pakken: ze bieden extra begeleiding voor laatstejaars mbo-leerlingen en geven nazorg aan gediplomeerde mbo-jongeren met een grote kans op jeugdwerkloosheid. Vanuit gemeenten wordt extra ingezet op versterking van de begeleiding van jongeren door het Doorstroompunt, begeleiding van kwetsbare schoolverlaters naar werk en de aanpak van jeugdwerkloosheid. Hierbij is (regionale) samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en andere partners van groot belang.

REGIONAAL VSV-PROGRAMMA 2020-2024

1.
VOORKOMEN
NIEUWE VSV'ERS

2.
AANBIEDEN EX
ONDERSTEUNING
OVERBELASTE JON

3.
BEGELEIDING
JONGEREN IN
KWETSBARE POSITIE

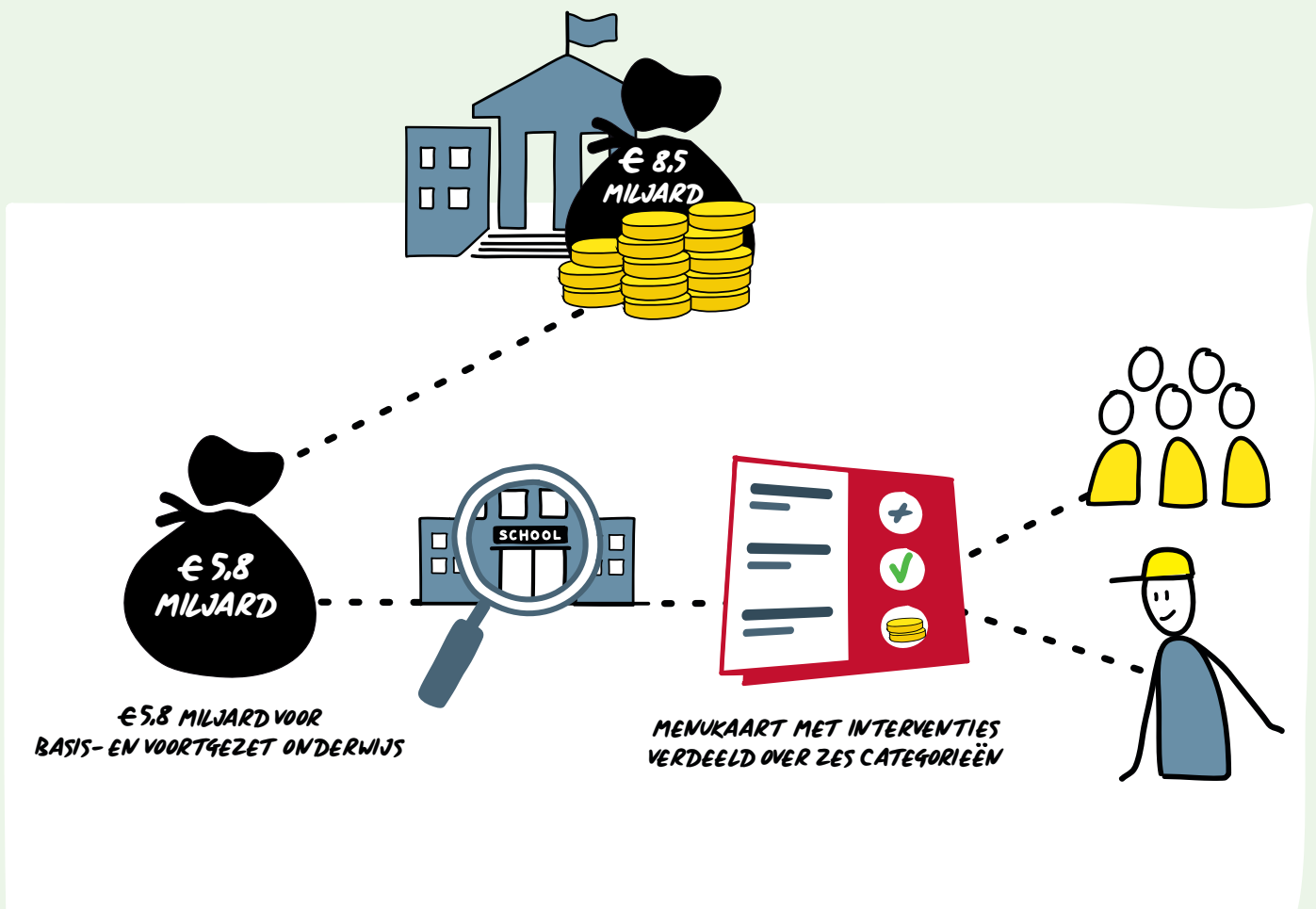
TRA
N G
JEREN

Trends en ontwikkelingen

Nationaal Programma onderwijs

Door de coronapandemie is er bij veel leerlingen een vertraging op hun individuele leerlijn ontstaan ten opzichte van andere schooljaren. Het gaat niet alleen om vertraging in de cognitieve ontwikkeling, maar ook in sociaal-emotionele en executieve ontwikkeling. Hierdoor is de kansongelijkheid in het onderwijs toegenomen. Om de vertraging voor leerlingen en onderwijs het hoofd te bieden is het Nationaal Programma Onderwijs in het leven geroepen. Het Rijk stelt hiervoor een budget van € 8,5 miljard beschikbaar, waarvan € 5,8 miljard voor het funderend onderwijs. Het Rijk heeft effectieve kansrijke interventies in kaart gebracht om op school-, groeps- en leerlingenniveau vertragingen aan te pakken. Dit is de menukaart waaruit scholen interventies kunnen kiezen. Deze interventies zijn verdeeld over zes categorieën.

De opgelopen achterstanden liggen voornamelijk op cognitief en sociaal-emotioneel niveau, waardoor er tussen de scholen in de gekozen interventies een overlap te zien is. Zo zetten de meeste scholen in op meer onderwijs om bij leerlingen kennis en vaardigheden bij te spijkeren. Ook zetten scholen in op metacognitie om het zelfregulerend leren van hun leerlingen te bevorderen. Daarnaast wordt er ingezet op professionalisering van leerkrachten, onder andere via coaching en inzet op sport/gym, cultuur, drama, muziek en spel om de sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen te stimuleren.

VSV-programma 2020-2024

Regionaal vsv-programma 2020-2024

Onderwijs en gemeenten stellen per regio iedere vier jaar een programma op waarin maatregelen worden uitgewerkt ter voorkoming en aanpak van voortijdig schoolverlaten (vsv). De regio ontvangt voor de uitvoering vsv-programmagelden van het ministerie. Hoofddoel is dat jongeren tot 23 jaar op school zitten, een baan hebben of een traject van leren en werken volgen.

De ambities/uitgangspunten zijn:

- In beeld hebben en houden van alle jongeren onder de 23 jaar of zonder startkwalificatie ter bestrijding van vsv en jeugdwerkloosheid. Het Doorstroompunt zorgt voor monitoring en sluitende registratie.
- Optimalisatie van regulier onderwijs en de benodigde ondersteuningsstructuur.
- Komen tot een adequate aanpak van voorzieningen voor de jongeren voor wie regulier onderwijs niet past: innovatief maatwerk waarbij onderwijs, gemeenten, de arbeidsmarkt en Jeugdzorg hun bijdrage leveren.

De aanpak richt zich op drie hoofddoelstellingen die zijn uitgewerkt in zeven maatregelen:

Doelstelling	Maatregel	Verbinding
1. Voorkomen nieuwe vsv'ers Sluitende overgangen / warme overdracht	1. Intensivering loopbaanbegeleiding / oriëntatie vo-mbo	onderwijs-arbeidsmarkt
	2. Begeleiding jongeren bij risicovolle overstap (VSV-makelaars) en Intergrid: digitaal systeem alle overstappers in beeld (VVA)	onderwijs-zorg
	3. Aanpak anderstaligen in VO en MBO	onderwijs-zorg
	4. RMC casemanagement	onderwijs-zorg-participatie
2. Aanbieden extra ondersteuning overbelaste jongeren. Jongeren die door een opeenstapeling van problemen een groot risico lopen op zowel school- als maatschappelijke uitval.	5. Inrichten knooppunten vo, vso, mbo	onderwijs-zorg
	6. Extra ondersteuning in onderwijs	onderwijs-zorg
3. Begeleiding jongeren in kwetsbare positie Jongeren op vmbo-basis, praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en Entree	7. Extra ondersteuning in Entree	onderwijs-participatie-arbeidsmarkt
	7. Begeleiding uitstroom richting arbeidsmarkt	onderwijs-participatie-arbeidsmarkt

